

Kunstfestivalenes erklæring om mellomkulturell dialog

I vårt stadig mer globaliserte og flerkulturelle samfunn er det blitt en stor utfordring å møte kultur mangfoldet. Utvidelsen av EU, nye og gamle migrasjonstrekk og andre globaliserende tendenser har skapt større kontaktflate mellom ulike kulturer. Å leve i et flerkulturelt samfunn er blitt vanlig for millioner av mennesker.

Kulturens betydning og rolle i europeisk integrering er faktorer som ikke lenger kan ignoreres. I denne nye sosiale sammenhengen fornyes og revideres forskjellige sider av individets og lokalsamfunnets kulturelle identitet. Festivaler spiller en nøkkelrolle i denne prosessen fordi de utgjør et ideelt møtested hvor forskjellige kulturelle strømninger og fenomener forbundet med migrasjon og det flerkulturelle samfunn kan uttrykkes fritt og fredelig. Festivalene har bestandig fremmet beskyttelsen av den grunnleggende retten til frie uttrykk. Programmene har bidratt til en økt utveksling av mennesker og ideer, fredeligere sameksistens, samt til å fremme europeisk samhörighet.

Europeiske kunstfestivaler har satt i gang en nødvendig synliggjøring av forskjellige kulturelle strømninger i europeisk kunst og kultur, et betydelig skritt i retning av å utvikle mellomkulturell kompetanse. Samtidig som festivalene respekterer og fremmer mangfoldet i regionale og nasjonale lokalsamfunn, kulturer, verdier og tradisjoner, kaster de også lys over en felles europeisk arv ved å fremme gjensidig utveksling og respekt for kultur mang-

foldet. Vanskeligstilte, unge og minoriteter, som lever i vårt åpnere og mer komplekse samfunn må, som alle andre som bor midlertidig i EU, få muligheten til å være aktive europeiske borgere.

Kultur mangfold, mellomkulturell dialog og kulturens økonomiske innvirkning ligger øverst på EU-agendaen. Avgjørelsen i Den europeiske unionen om å erklære 2008 for European Year of Intercultural Dialogue – det europeiske året for mellomkulturell dialog – er siste skritt i en langsiktig plan for å skape en enda tettere samhörighet mellom Europas folkeslag. Målet er å gi Europas borgere muligheten til å delta aktivt i den mellomkulturelle dialogen for å kunne styrke sameksistensen av forskjellige kulturelle identiteter og verdier, trekke frem den felles arven, og samtidig anerkjenne forskjellene i individuelle og lokale erfaringer.

Festivalene spiller en sentral rolle i overgangen fra flerkulturelt samfunn til mellomkulturelt samfunn, et strategisk skritt mot integrering.

■ Festivalene treffer et bredt publikum, og antall besøkende vokser. Dette viser en økende interesse for begivenheter arrangert innenfor festivalrammen. Det er et viktig mål å nå så mange som mulig for å fremme mellomkulturell dialog – uten en større kontaktflate er ikke mellomkulturell samhandling mulig.

■ Festivalene gir artister fra hele verden mulighet til å øke sin kunstneriske erfaring, og setter dermed i gang en kunstnerisk utveksling på høyt nivå mellom forskjellige land. Særlig "artist in residence"-programmene, hvor kunstnere får muligheten til å bo og arbeide i et nytt miljø og blande sine egne erfaringer med lokale, skaper et positivt eksempel på integrering.

■ I motsetning til i andre media, oppfordres festivalpublikummet til å delta aktivt i programmet. Festivaler er åpne begivenheter som skal engasjere og deles av så mange som mulig. Dette forsterker ideen om deltakelse og skaper en følelse av tilhørighet, for selv om festivalen er et uttrykk for et lokalsamfunn, tar den opp europeiske og internasjonale temaer.

■ Festivalene er med på å øke kulturturen. Hvert år besøker millioner av mennesker festivaler i andre regioner eller land, hvor de kommer i kontakt med andre kulturer og lærer om fremmede tradisjoner og historie.

■ Festivalene representerer lokalsamfunnets unike uttrykk, siden de er godt forankret i et lokalt miljø. Men festivalene forholder seg ofte også til det nasjonale og det internasjonale. De utfordrer lokale tradisjoner ved å anerkjenne kultur mangfoldet – samtidig som de stimulerer til nytenkning og fremmer respekt for en felles kulturarv.

■ Festivalene spiller en unik rolle i oppdragelse ved å fremme et fredelig miljø og skape forståelse og respekt blant forskjellige grupper. Alternative programmer, bruk av ny teknologi samt prosjekter rettet mot barn og ungdom, er spesielt nyttige verktøy i arbeidet med å nå de unge og kommunisere med dem, dele verdier med dem, og sette i gang læringsprosesser innen mellomkulturell utveksling.

■ Formidling og utadrettede prosjekter gir enkel og åpen tilgang til festivalenes kulturelle aktiviteter for et bredt og sammensatt publikum, og dermed styrkes den sosiale samhörigheten. Flere og flere festivalbegivenheter finner sted i vennlige, åpne lokaler som er tilgjengelige for alle, også de vanskeligstilte samt etniske og kulturelle minoriteter.

Festivaler og andre aktører som skriver under på denne erklæringen er med på:

■ å skape en effektiv mellomkulturell dialog, i overbevisningen om at en slik dialog er en uunnværlig redskap i arbeidet for fredelig samspill mellom forskjellige kulturer, etniske grupper, religioner, språk, tro og sosiale miljøer. Et slikt samspill kan oppfordre til en respektfull og berikende ideutveksling og bidra til å identifisere grensene som definerer individ og samfunn;

■ å øke bevisstheten hos artister, artistformidlere, samarbeidspartnere og frivillige om at mellomkulturell dialog skal være en respektfull og fri utveksling mellom samfunn og individer, og har som mål å fremme og opprettholde kultur mangfoldet som er uunnværlig i arbeidet med å verne om menneskerettigheter og demokrati;

■ å motsette seg stereotypifisering, fordommer, diskriminering og likegyldighet til kulturer som er annerledes eller fremmede, og til minoritetskulturer, samt å engasjere seg i arbeidet med å fremme mellomkulturell dialog innenfor rammene av det europeiske året og i årene framover, ved å mobilisere de samlede skapende ressurser og la deltakelsen være et bindeledd mellom mennesker;

■ å formidle materiale om det europeiske året og kjerneverdiene til så mange som mulig, og sørge for å synliggjøre logoen samt alle brosjyrer og annet informasjonsmateriale som har med det europeiske året å gjøre for å fremme tiltakets mål og essensielle ideer.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

